

Quick scan ecologie

Woongebied Indië, deel II Almelo

Versie 24 november 2015

Samenvatting

Voor het plangebied Woongebied Indië, deel 2 te Almelo wordt een planologische procedure voorbereid. Het voornemen is om de bestaande bebouwing te slopen zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw van woningen. Voor de beoogde functiewijziging wordt een planologische procedure voorbereid. Onderzocht is of er een effect op beschermde natuurwaarden is te verwachten als gevolg van de ontwikkelingen.

Voor de ruimtelijke ontwikkelingen is een afdoend onderzoek naar vleurmuizen, huismus en de steenmarter noodzakelijk. Daarnaast wordt uit voorzorg geadviseerd om een afdoend onderzoek naar de rugstreeppad uit te laten voeren.

Binnen het plangebied kunnen tijdens de broedperiode vogels in de begroeiing broeden. De werkzaamheden dienen buiten om de broedperiode van vogels te starten.

In de watergang ten zuiden van het plangebied zijn beschermde soorten niet uit te sluiten. Voor werkzaamheden aan de watergang dient een afdoend onderzoek naar de visfauna te worden uitgevoerd.

Er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet of een verklaring van geen bedenkingen nodig.

Inhoud

- 2 — Aanleiding
- 3 — Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden
- 4 — Waarnemingen: veldgegevens en literatuur
- 5 — Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden
- 6 — Conclusie en advies
- 6 — Bronnen

Colofon

Opdrachtgever Van Riezen & Partners

Projectnummer 15.184

Datum 24 november 2015

Auteur Mw. T. Ursinus

Gecontroleerd Dhr. P.J.H. van der Linden

Status concept

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
Tel 06 - 27564247
E-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

H 01

Aanleiding

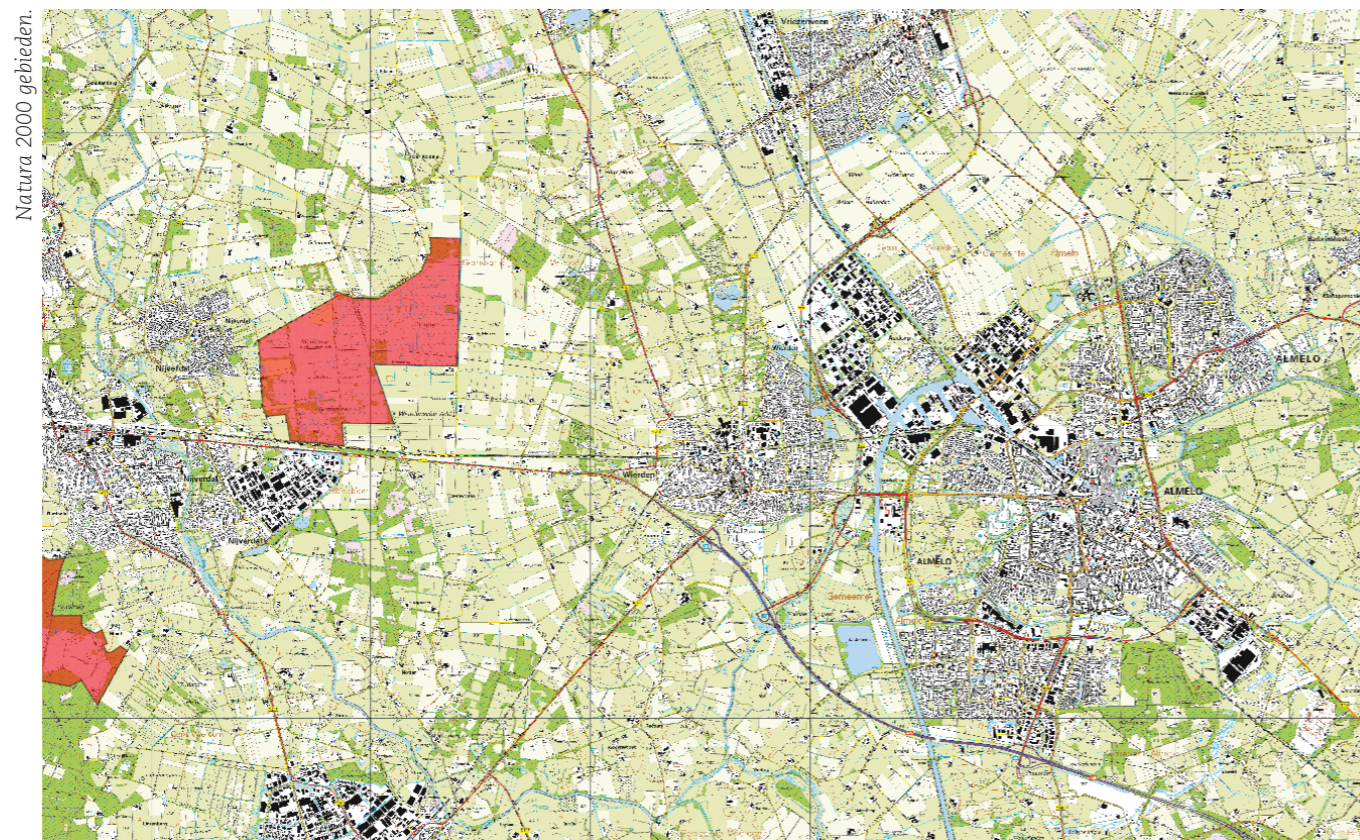
Voor het plangebied Woongebied Indië, deel 2 te Almelo wordt een planologische procedure voorbereid. Het plangebied bestaat uit een voormalig bedrijventerrein. Het voornemen is om de bestaande bebouwing te slopen zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw van woningen. Voor de beoogde functiewijziging wordt een planologische procedure voorbereid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden.

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Gezocht wordt naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van eventueel afdoend onderzoek.

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 22 november 2015 door een ecooloog een bezoek gebracht aan het plangebied en is onderzocht wat de potentieel aanwezige natuurwaarden zijn. In de voorliggende notitie worden de resultaten van het oriënterend onderzoek besproken.

Globale ligging van het plangebied.

Het plangebied Woongebied Indië - Deel 2, ligt binnen de bebouwde kom van Almelo juist ten noorden van het centrumgebied. Het plangebied ligt aan de zuidwestkant van het Indiëterrein, ten noorden van de haven Noordzijde. Het plangebied betreft het restgebied van het Indiëterrein, waarvoor nog geen bestemmingsplan voor de beoogde ontwikkelingen was vastgesteld.

Op ruim 4 kilometer afstand van het plangebied liggen de gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur). Op 8,2 kilometer afstand van het plangebied ligt het Natura 2000 gebied Wierdense Veld. Op grotere afstand - 8,9 kilometer - van het plangebied ligt het Natura 2000 gebied Engbertsdijksvenen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

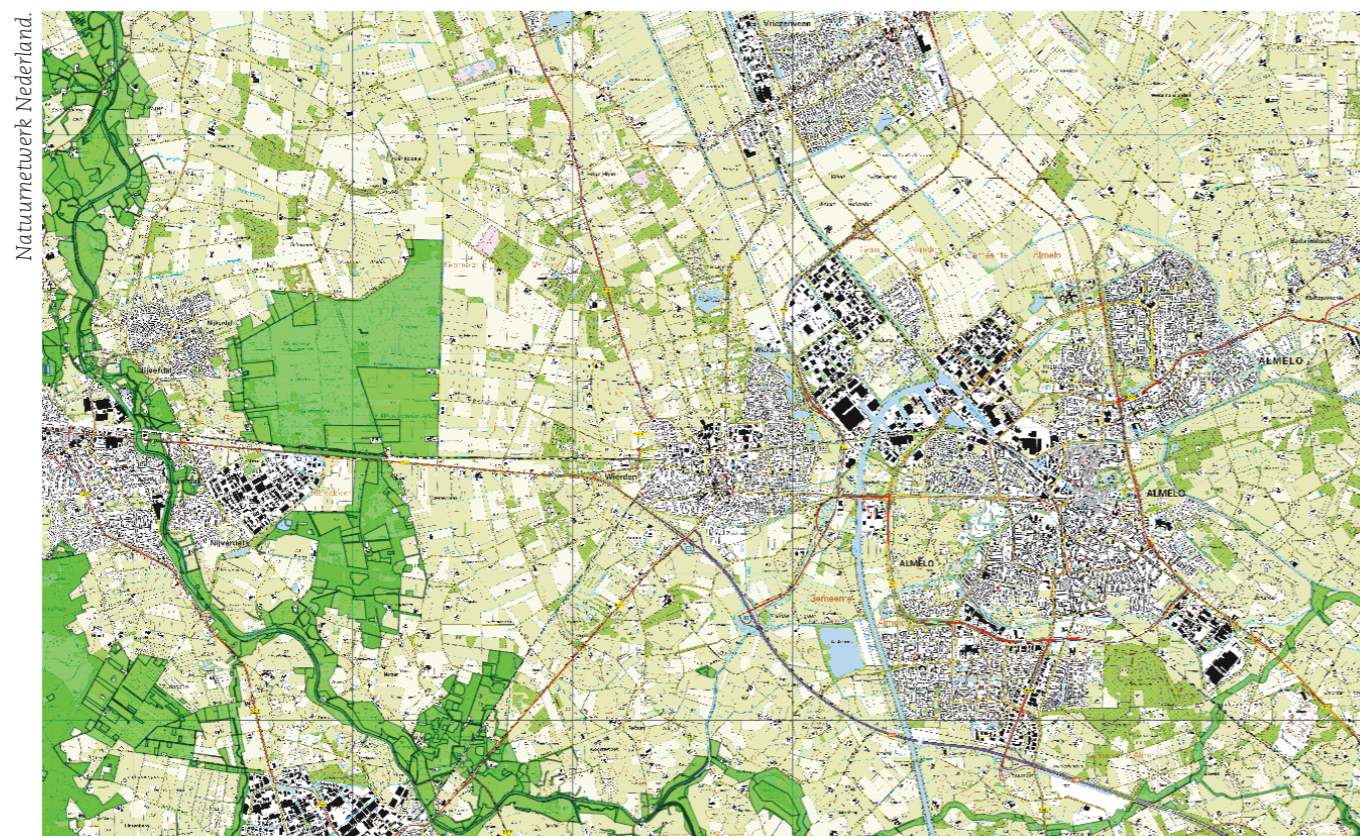
Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk van Nederland.

Natura 2000 gebied Wierdense Veld

Het Wierdense veld is een restant van een ooit uitgestrekt veenlandschap in Twente. Het gebied is grotendeels afgegraven voor de turf. Het is begroeid met vochtige heide en enkele berkenbosjes. Binnen het hoogveen is het dekzandrelief plaatselijk zo sterk en uitgesproken dat op dekzandruggen droge heide voorkomt. Op de lage delen zijn enkele met water gevulde veenputten.

Natura 2000 gebied Engbertsdijksvenen

Engbertsdijksvenen is een restant van een groot voormalig veengebied. De Engbertsdijksvenen is nu een vrijwel geheel afgegraven hoogveengebied. De meest grootschalige vervening vond plaats in de periode 1850 tot 1950. Omdat de randen geheel zijn afgegraven, steekt het gebied ver boven het omringende landschap uit. Het gebied herbergt een restant niet afgegraven veen. Deze omvangrijke hoogveenkern is voor boekweitbrandcultuur gebruikt, maar niet verveend en tijdig tegen verdere verdroging beschermd. Een groot deel van het overige veen is tot circa 1940 in gebruik geweest voor boekweitcultuur. Om wegzijging tegen te gaan, was het nodig het gebied (hydrologisch) te isoleren. Daartoe is het gebied gecompartmenteerd door middel van dammen. Buiten de actieve hoogveenkern bestaat het gebied uit natte heide, waarin ook drogere delen aanwezig zijn. Langs de randen van het gebied zijn enkele kleine berkenbossen te vinden.

H 03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Kaart 4: het plangebied heeft betrekking op de velden 9, 10, 11, 13, 14a en 14b.

Om te kunnen beoordelen of er eventueel effecten zijn te verwachten op beschermde soorten is het gebied bezocht door een ecooloog. Tijdens het veldbezoek van 22 november 2015 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen het plangebied. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende dieren en planten in de directe omgeving van het plangebied. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Planten

Het plangebied is grotendeels verhard en bebouwd. De tredvegetatie tussen de verharding is op sommige plekken redelijk goed ontwikkeld. Langs de bebouwing zijn clusters met grassen en kruiden aanwezig. Ten westen van de voormalige weverij (veld 14a, kaart 4) is een plantsoen aangelegd. Hier zijn cultivars naast wilde en verwilde planten aanwezig. Langs de oost- en westzijde van het plantsoen zijn bomen aangeplant.

Het terrein binnen de velden 9 en 10 (kaart 4) is op de meeste plaatsen ruderaal begroeid. Braam (*Rubus fruticosus* s.l.) is hier een dominerende soort. Naast cultivars zijn hier wilde en verwilde planten aanwezig. Langs de bebouwing zijn ruwe berken (*Betula pendula*) aangeplant.

Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Binnen het plangebied zijn ook geen beschermde plantensoorten te verwachten.

Zoogdieren

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De gebouwen binnen het plangebied zijn daarom nauwkeurig onderzocht op het voorkomen van geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Tijdens het ecologisch onderzoek is geconcludeerd dat in de gebouwen geschikte in- en uitvliegopeningen voor vleermuizen aanwezig zijn. Omdat alle vleermuizen via de Flora- en faunawet strikt beschermd zijn, is een afdoend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk.

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen - voorzover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

De bomen binnen het plangebied zijn onderzocht op holten en spleten waarin vleermuizen kunnen verblijven. Ten westen langs de voormalige Weverij zijn enkele ruwe berken aanwezig die verscheidene inrottingsholten bevatten. Deze holten zijn in potentie geschikt voor vleermuizen. Daarnaast kunnen in deze holten zangvogels broeden.

Het voorkomen van de steenmarter (*Martes foina*) binnen het plangebied is niet uit te sluiten. De gebouwen zijn in potentie geschikt als voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de steenmarter. In de gebouwen zijn enkele potentiële ingangen aangetroffen, waar de steenmarter de gebouwen kan binnen dringen.

De steenmarter is een beschermde inheemse diersoort en wordt beschermd via de Flora- en fauna. Een afdoend onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter binnen het plangebied is noodzakelijk.

Vogels

Tijdens het oriënterend onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gezocht is naar potentiële geschikte nestplekken en of verlaten nesten, schijfsporen, veren, braakballen en andere aanwijzingen. Er zijn geen aanwijzingen gevonden voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats in de gebouwen binnen het plangebied. Echter in de gebouwen zijn wél geschikte nestplekken voor de huismus (*Passer domesticus*) aanwezig. Gezien de ongunstige periode van het ecologisch onderzoek - namelijk buiten de broedperiode - is het niet uit te sluiten dat de huismus broedt in de gebouwen. De huismus is een vogel met een vaste verblijfplaats en wordt strikt beschermd via de Flora- en faunawet. Voor de werkzaamheden is een afdoend onderzoek naar de huismus noodzakelijk.

Binnen het plangebied zijn bomen en struiken aanwezig waarin vogels tijdens de broedperiode kunnen broeden. Soorten als zwarte kraai (*Corvus corone*), ekster (*Pica pica*), merel (*Turdus merula*) zijn tijdens het oriënterend onderzoek waargenomen.

Tijdens het oriënterend onderzoek is een buizerd (*Buteo buteo*) ten noorden van het plangebied gehoord. Ten westen van het plangebied is in een zomereik (*Quercus robur*) een mogelijk nest van de buizerd (*Buteo buteo*) aangetroffen.

Herpetofauna en vissen

Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Watergebonden soorten zijn daarom niet binnen het plangebied te verwachten. Direct ten oosten en ten westen van het plangebied zijn verschillende geschikte voortplantingswateren voor de rugstreeppad (*Bufo calamita*) aanwezig. Geschikte voortplantingswateren vindt de rugstreeppad met name in ondiepe wateren zoals in een drassig grasland met plassen, of ondiepe delen van greppels, sloten of meertjes.

De rugstreeppad is een beschermde inheemse diersoort en wordt strikt beschermd via de Flora- en faunawet. Uit voorzorg wordt geadviseerd een afdoend onderzoek naar de rugstreeppad uit te voeren. Het onderzoek naar de rugstreeppad loopt parallel aan het onderzoek naar vleermuizen.

Ten zuiden langs het plangebied loopt een brede watergang. De watergang heeft een gemiddelde zichtdiepte (in gunstige gevallen) van slechts 40 centimeter. Soorten als brasem (*Abramis brama*), snoekbaars (*Stizostedion lucioperca*) en pos (*Gymnocephalus cernuus*) kunnen in de watergang voorkomen. Het is niet uit te sluiten dat in de watergang beschermde soorten voorkomen. Voor werkzaamheden aan de watergang dient een afdoend onderzoek naar de visfauna te worden uitgevoerd.

Overige soorten

De overige beschermde soorten (libellen, dagvlinders etc.) worden alleen aangetroffen in specifieke leefmilieus. Voor deze soorten ontbreekt binnen het plangebied een geschikt habitat.

H 04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000 gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Flora en Faunawet

Uit de resultaten van het oriënterend onderzoek van 22 november 2015, blijkt dat het voorkomen van vleermuizen, huismus en de steenmarter binnen het plangebied niet zijn uit te sluiten. Voor de geplande ontwikkelingen is een afdoend onderzoek naar vleermuizen, steenmarter en vogels met een vaste verblijfplaats noodzakelijk.

Direct ten oosten en ten westen van het plangebied zijn verschillende geschikte voortplantingswateren voor de rugstreeppad aanwezig. Uit voorzorg wordt geadviseerd om een afdoend onderzoek naar de rugstreeppad uit te laten voeren. Het onderzoek naar de rugstreeppad loopt parallel aan het onderzoek naar vleermuizen.

In de bomen en de begroeiing binnen het plangebied kunnen tijdens de broedperiode vogels tot broeden komen. De werkzaamheden dienen buiten om de broedperiode - maart tot en met juli - van vogels te starten.

In de watergang direct ten zuiden van het plangebied kunnen beschermde soorten voorkomen. Voor werkzaamheden aan de watergang dient eerst een afdoend onderzoek naar de visfauna te worden uitgevoerd.

Binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen of te verwachten.

Natuurbeschermingswet

Beschermde Natura 2000 gebieden liggen op grote afstand van het plangebied. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op ruim 4 kilometer afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand en de omvang van het voornemen, is een kans op een effect uitgesloten.

H 05

Conclusie en advies

Voor het plangebied Woongebied Indië, deel 2 te Almelo wordt een planologische procedure voorbereid. Het plangebied bestaat uit een voormalig bedrijventerrein. Het voornemen is om de bestaande bebouwing te slopen zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw van woningen. Voor de beoogde functiewijziging wordt een planologische procedure voorbereid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden. Onderzocht is of er een effect op beschermde natuurwaarden is te verwachten als gevolg van de ontwikkelingen.

Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 22 november 2015 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen het plangebied en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Flora en Faunawet

Uit het ecologisch onderzoek is gebleken dat het voorkomen van vleermuizen, huismus en de steenmarter binnen het plangebied niet zijn uit te sluiten. Voor de geplande ontwikkelingen is een afdoend onderzoek naar vleermuizen, steenmarter en vogels met een vaste verblijfplaats noodzakelijk.

Direct ten oosten en ten westen van het plangebied zijn verschillende geschikte voortplantingswateren voor de rugstreeppad aanwezig. Uit voorzorg wordt geadviseerd om een afdoend onderzoek naar de rugstreeppad uit te laten voeren. Het onderzoek naar de rugstreeppad loopt parallel aan het onderzoek naar vleermuizen.

Andere beschermde soorten worden binnen het plangebied niet verwacht. In de bomen en de begroeiing binnen het plangebied kunnen tijdens de broedperiode vogels tot broeden komen. De werkzaamheden dienen buiten om de broedperiode - maar tot en met juli - van vogels te starten.

In de watergang direct ten zuiden van het plangebied kunnen beschermde soorten voorkomen. Voor werkzaamheden aan de watergang dient eerst een afdoend onderzoek naar de visfauna te worden uitgevoerd.

Natuurbeschermingswet en ruimtelijke verordening

Een effect op de natura 2000 gebieden en Natuurnetwerk Nederland wordt, door de aard en de omvang van de geplande ontwikkelingen, niet verwacht.

Er is geen vergunning van de Natuurbeschermingswet of een verklaring van geen bedenkingen nodig.

H 06

Bronnen

Douma, T., C. Zoon, & T. Bode (2011) De zoogdieren van Overijssel. Leefwijze en verspreiding in de periode van 1970 t/m 2010.

RAVON (2008). Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008.

Mertens, Adviesbureau (januari 2010). Beschermde soorten in het reconstructie gebied van het Indiëterrein te Almelo.

Soortenstandaard rugstreeppad versie 2.0 december 2014

Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen - concept september 2011.

waarneming.nl

provincieoverijssel.nl

ravon.nl